

СПОРТИВНА МЕДИЦИНА, ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА ЕРГОТЕРАПІЯ

2

2023

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ

- Л. В. Арнаутова, Т. В. Петровська, С. В. Федорчук, Т. В. Куценко, Є. І. Петрушевський.** Стратегії подолання стресу та точність сенсомоторного реагування у кваліфікованих гандболісток 3
- Є. В. Гончаренко, І. О. Когут.** Роль спорту у формуванні соціального капіталу: від теорії до практики. 10
- І. О. Жарова, Г. П. Антонова.** Аналіз травматизму та розвитку порушень опорно-рухового апарату у спортсменок, які спеціалізуються в акробатиці на пілоні. 17
- О. І. Корбуш, С. В. Федорчук, С. В. Тукаєв, Т. В. Куценко, О. М. Лисенко.** Застосування методу електроенцефалографії у практиці сучасного тенісу. 24
- О. І. Корбуш, С. В. Федорчук.** Оцінювання психологічного стресу спортсменів за допомогою методу електроенцефалографії 31
- О. А. Крикун.** Психологічна характеристика спортсменів складно-координаційних видів спорту. Сучасні підходи при їх спортивному відборі 37
- О. Ю. Марченко, О. В. Москаленко.** Дослідження самооцінки фізичного розвитку спортсменів у контексті гендерного підходу 43
- Г. М. Траверсе, В. І. Горошко, С. А. Горопашна.** Сучасні наукові підходи до оптимізації спортивної діяльності шляхом корекції рівня вітаміну D в організмі спортсменів 49
- С. М. Футорний, О. В. Маслова, О. Чернікова.** Поняття адаптації в обґрунтованні екологічного підходу до експлуатації та реабілітації спортивної інфраструктури міста. 57
- О. І. Циганенко, Я. В. Першегуба, Н. А. Склярова, Л. Ф. Оксамитна.** Відбір екологічно безпечних територій для розміщення спортивних парків шляхом використання екологічного територіального картографування шумового забруднення. 62
- О. К. Шевчук, І. О. Когут, В. Л. Маринич.** Методичне забезпечення як важлива складова імплементації інклюзивності у спорті 66
- Л. Я-Г. Шахліна, С. М. Футорний, Н. Владимірова, О. В. Маслова, М. Чистякова, О. Чернікова.** До питання підготовки юних спортсменів у сучасному спорті. 77

СПОРТИВНА ТРАВМАТОЛОГІЯ, ФАКТОРИ РИЗИКУ СПОРТИВНИХ ТРАВМ, ЇХ ПРОФІЛАКТИКА

- О. К. Ніканоров, О. О. Крикунов.** Особливості фізичної терапії військовослужбовців з ампутацією нижніх кінцівок 84

СПОРТИВНА МЕДИЦИНА, ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА ЕРГОТЕРАПІЯ

Науковий журнал для науковців, фахівців у галузі спортивної медицини, фізичної терапії та ерготерапії, тренерів, спортсменів, науково-педагогічних працівників ЗВО медичної та спортивної спрямованості

Головний редактор

С. М. Футорний, д-р наук з фіз. виховання і спорту, канд. мед. наук (Україна)

Заступники головного редактора

Л. Я-Г. Шахліна, д-р мед. наук (Україна)

О. І. Осадча, канд. біол. наук (Україна)

Редакційна колегія

Ж. М. Андасова, канд. мед. наук (Республіка Казахстан)

С. М. Афанасьєв, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)

О. В. Борисова, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)

А. Вільямс, д-р наук (Велика Британія)

В. П. Губенко, д-р мед. наук (Україна)

С. Б. Дроздовська, д-р біол. наук (Україна)

І. О. Жарова, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)

В. М. Ільїн, д-р біол. наук (Україна)

Б. Кайсер, д-р наук (Швейцарія)

В. О. Кашуба, д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)

А. Клавіна, д-р наук (Латвія)

МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ОЗДОРОВЧОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ

- О. В. Колосова, С. В. Федорчук, І. О. Когут, Н. М. Крушинська, І. І. Прима.** Оцінювання сенсомоторного реагування учасників бойових дій з різним рівнем наявного стресу 88
- В. Л. Маринич, І. О. Когут.** Статистична інформація як ключовий чинник впровадження інклюзивності фізкультурно-спортивної роботи в закладах позашкільної освіти 94
- О. Ю. Марченко, О. С. Холодова.** Дослідження рівня фізичного розвитку та фізичної підготовленості особового складу підрозділів Національної поліції України 100
- Т. А. Рожкова, Л. М. Пойнар, М. В. Хоменко.** Перспективи застосування засобів традиційної китайської медицини «Детокс Хуахуа Со» та «Детокс Хуа'ю Цяньянь» для зниження маси тіла 105
- В. П. Семененко, В. В. Теліус.** Фізична активність та здоров'я дітей шкільного віку в освітній моделі фізичного виховання в умовах нової української школи 112

ПРОБЛЕМИ МЕДИЧНОЇ, ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

- О. І. Антонова, А. В. Пасенко, О. С. Куц, Ю. С. Івакіна, Б. О. Луценко.** Вплив корекційної програми на моторну сферу дітей раннього віку зі спастичним синдромом рухових порушень 118
- Р. О. Баннікова, О. О. Вороньков.** Вплив ортезування на силу м'язів та швидкість ходьби осіб з гострим порушенням мозкового кровообігу 123
- Н. О. Борзих, І. В. Рой, С. В. Барабаш, А. П. Кудрін, Л. Д. Катюкова, В. Г. Кравченко.** Ефективність кінезитерапії в лікуванні пацієнтів з торакаліями на тлі грудного остеохондрозу хребта в поєднанні з серцево-судинною патологією 129
- С. А. Волкова, К. Л. Калінкін.** Сучасний стан питання застосування фізичної терапії для осіб з доброякісним пароксизмальним позиційним запамороченням 135
- С. В. Гаврелюк, О. В. Бісмак, Джамалов Рагим Халеддін Огли.** Огляд моделей рухових порушень у дітей з розладами аутистичного спектра залежно від віку 140
- І. О. Жарова, В. І. Скочко, О. В. Кучерява, З. А. Горенко.** Особливості антропометричних характеристик жінок з надмірною масою тіла та гоналгіями 145
- О. А. Жернов, О. І. Осадча, О. В. Цапенко, Г. П. Козинець.** Обґрунтування тактики реабілітації постраждалих з опіками та їх наслідками 152
- Л. Д. Кравчук, Я. В. Фіщенко, В. І. Меленко, О. Е. Івановська.** Особливості реабілітації хворих після ендоскопічної декомпресії при поперековому спінальному стенозі 158
- В. Лавров, Л. В. Денисова, О. А. Шинкарук.** Кіберспорт як засіб реабілітації ветеранів бойових дій: перспективи та можливості. 164
- А. П. Русанов.** Вплив терапевтичних вправ та ішемічної компресії на амплітуду рухів та біль при адгезивному капсуліті та міофасціальному больовому синдромі 169
- І. Смоляр, О. Б. Лазарева.** Результати діагностики складових комунікативної компетентності майбутніх фізичних терапевтів 176

- В. В. Клапчук,** д-р мед. наук (Україна)
- Є. Д. Козак** (Україна)
- О. Б. Лазарева,** д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)
- О. М. Лисенко,** д-р біол. наук (Україна)
- О. Ю. Марченко,** д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)
- О. В. Маслоva,** канд. наук з фіз. виховання і спорту (Україна)
- Н. В. Москаленко,** д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)
- О. Б. Неханевич,** д-р мед. наук (Україна)
- О. Л. Плакіда,** д-р мед. наук (Україна)
- Д. Радованович,** д-р наук (Сербія)
- Т. Соха,** д-р наук (Польща)
- М. М. Філіппов,** д-р біол. наук (Україна)
- Я. Шелль,** д-р наук (Німеччина)
- О. А. Шинкарук,** д-р наук з фіз. виховання і спорту (Україна)
- О. Г. Юшковська,** д-р мед. наук (Україна)

Журнал включено у міжнародні бази даних:

Google Scholar, Index Copernicus, WorldCat
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

ISSN: 2709-2089 (Online), 2709-2070 (Print)

Випуск журналу № 2/2023 затверджено Вченою радою НУФВСУ 30.08.2023 р., протокол № 16

Видання «Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія» (свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ 24428-14368ПР від 04.05.2020 р.), Ідентифікатор медіа R30-01732 (рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 26 жовтня 2023 р. № 1169) включене до переліку друкованих наукових фахових видань України **категорії Б (галузь знань 01 Освіта/Педагогіка (спеціальність 017 Фізична культура і спорт), галузь знань 22 Охорона здоров'я (спеціальність 227 Терапія та реабілітація)),** у яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук та доктора філософії (затверджено наказом МОН України від 28 грудня 2019 р. №1643 (зі змінами від 2 липня 2020 р. № 886))

Видається з 2003 року

Свідоцтво про державну реєстрацію:

КВ № 6867 від 15.01.2003 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію:

КВ № 22321-12221 ПР від 23.09.2016 р.

Свідоцтво про державну реєстрацію

КВ № 24428-14368 ПР від 04.05.2020 р.

Адреса редакції: 03150, м. Київ-150,

вул. Фізкультури, 1

Тел./факс: (044) 287-65-20

e-mail: sportmedkafedra@gmail.com

© «Спортивна медицина, фізична терапія та ерготерапія», 2023

SPORTS MEDICINE, PHYSICAL THERAPY AND OCCUPATIONAL THERAPY

2

2023

CURRENT ISSUES OF SPORTS MEDICINE

- L. V. Arnautova, T. V. Petrovska, S. V. Fedorchuk, T. V. Kutsenko.** Strategies for coping with stress and accuracy of sensorimotor response in skilled female handball players 3
- Y. V. Honcharenko, I. O. Kohut.** The role of sport in the formation of social capital: from theory to practice 10
- I. O. Zharova, H. P. Antonova.** Analysis of injuries and development of musculoskeletal disorders in female athletes specializing in pole acrobatics 17
- O. I. Korbusch, S. V. Fedorchuk, S. V. Tukaiev, T. V. Kutsenko, O. M. Lysenko.** Application of the electroencephalography method in practice of modern tennis ... 24
- O. I. Korbusch, S. V. Fedorchuk.** Assessment of athletes' psychological stress by means of electroencephalography method 31
- O. A. Krykun.** Psychological characteristics of athletes of complex coordination sports events. Modern approaches to their sports selection 37
- O. Y. Marchenko, O. V. Moskalenko.** Research of self-assessment of physical development of athletes in the context of gender approach..... 43
- G. M. Traverse, V. I. Horoshko, S. A. Horopashna.** Modern scientific approaches to sports activity optimization by correcting the level of vitamin D in the body of athletes..... 49
- S. M. Futorny, O. V. Maslova, O. Chernikova.** The concept of adaptation in the substantiation of an ecological approach to the operation and rehabilitation of the city's sports infrastructure 57
- O. I. Tsyganenko, Y. V. Perzhehuba, N. A. Sklyarova, L. F. Oksamytna.** Selection of environmentally safe areas for sports parks through the use of environmental territorial mapping of noise pollution..... 62
- O. K. Shevchuk, I. O. Kohut, V. L. Marynych.** Methodical support as an important component of the implementation of inclusiveness in sport 66
- L. Ya.-G. Shakhlina, S. M. Futorny, N. Vladimirova, O. V. Maslova, D. Kotko, N. Honcharuk.** On the question of young athletes' preparation in the modern sport 77

SPORTS TRAUMATOLOGY, RISK FACTORS OF SPORTS INJURIES, THEIR PREVENTION

- O. K. Nikanorov, O. O. Krykunov.** Features of physical therapy for servicemen with lower limb amputation 84

SPORTS MEDICINE, PHYSICAL THERAPY AND OCCUPATIONAL THERAPY

Scientific journal for scientists, specialists in the field of sports medicine, physical therapy and occupational therapy, coaches, athletes, research-pedagogical staff of higher education institutions of medical and sports orientation

Founder and publisher – National University of Physical Education and Sport of Ukraine

Editor-in-Chief

S. M. Futorny, Candidate of Medicine, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)

Deputy editor

L. Ya.-G. Shahlyna, Doctor of Medicine (Ukraine)

O. I. Osadcha, Candidate of Biology (Ukraine)

Editorial council:

Zh. M. Andasova, Candidate of Medicine (Republic of Kazakhstan)

S. M. Afanasyev, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)

O. B. Borisova, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)

A. Williams, PHD (Great Britain)

V. P. Hubenko, Dr. Habil. of Med. Sc. (Ukraine)

S. B. Drozdovska, Doctor of Biology (Ukraine)

I. O. Zharova, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)

V. M. Ilyin, Doctor of Biology (Ukraine)

B. Kayser, PHD (Switzerland)

V. O. Kashuba, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)

PROBLEMS OF MEDICAL, PHYSICAL THERAPY AND OCCUPATIONAL THERAPY

O. V. Kolosova, S. V. Fedorchuk, I. O. Kohut, N. M. Krushynska, I. I. Pryma. Assessment of sensorimotor response of combatants with different levels of stress	88
V. L. Marynych, I. O. Kohut. Statistical information as a key factor in the implementation of inclusive physical education and sports activities in out-of-school institutions	94
O. Y. Marchenko, O. S. Kholodova. Study of the level of physical development and physical fitness of the personnel of the units of the National Police of Ukraine	100
T. A. Rozhkova, L. M. Poynar, M. V. Khomanko. Prospects for the use of traditional Chinese medicine products “Detox Hua Hua So” and “Detox Hua’yu Qianyan” for weight loss	105
B. P. Semenenko, V. V. Telius. Physical activity and health of school-age children in the educational model of physical education in the conditions of the new Ukrainian school	112

MEDICO-BIOLOGICAL ISSUES OF HEALTH RELATED MOTOR ACTIVITY

O. I. Antonova, A. V. Pasenko, O. S. Kushch, Y. S. Ivakina, B. O. Lutsenko. The correctional program impact on the motor sphere of young children with spastic syndrome of motor disorders	118
R. O. Bannikova, O. O. Voronkov. The effect of orthotics on muscle strength and walking speed in people with acute cerebrovascular accident	123
N. O. Borzykh, I. V. Roy, S. V. Barabash, A. P. Kudrin, L. D. Kayiukova, V. H. Kravchenko. The effectiveness of kinesitherapy in the treatment of patients with thoracalgias on the background of thoracic osteochondrosis of the spine in combination with cardiovascular pathology	129
S. A. Volkova, K. L. Kalinkin. The current state of the issue of physical therapy usage for people with benign paroxysmal positional vertigo	135
S. V. Havryliuk, O. V. Bismak, Dzhamalov Ragym Haleddin Ogly. Review of patterns of motor disorders in children with autism spectrum impairments depending on age	140
I. O. Zharova, V. I. Skochko, O. V. Kucheriava, Z. A. Horenko. Features of anthropometric characteristics of overweight females with gonalgias	145
O. A. Zhernov, O. I. Osadcha, O. V. Tsapenko, H. P. Kozynets. Substantiation of rehabilitation tactics for patients with burns and their consequences	152
L. D. Kravchuk, Y. V. Fishchenko, V. I. Melenko, O. E. Ivanovska. Features of rehabilitation of patients after endoscopic decompression in lumbar spinal stenosis	158
V. Lavrov, L. V. Denysova, O. A. Shynkaruk. Esports as a means of rehabilitation for combat veterans: Prospects and opportunities	164
A. P. Rusanov. Effect of therapeutic exercises and ischemic compression on range of motion and pain in adhesive capsulitis and myofascial pain syndrome	169
I. Smoliar, O. B. Lazarieva. Results of diagnosing the components of future physical therapists’ communicative competence	176

Journal is included in the database:

Index Copernicus International, Google Scholar, WorldCat
National Library of Ukraine behalf of V. I. Vernadsky

ISSN: 2709-2089 (Online), 2709-2070 (Print)

Issue № 2/2023 was approved by Scientific Council of NUPESU
on 30.08.2023, protocol № 16

The scientific journal “Sports Medicine, Physical Therapy and Occupational Therapy” (certificate of state registration of a print media KV 24428-14368PR from 04.05.2020) Media Indicator R30-01732 (decision of the National Council of Ukraine on Television and Radio Broadcasting of October 26, 2023 No. 1169) is included in the list of List of scientific professional publications of Ukraine, in the **category B (field of knowledge 01 Education/ Pedagogy (specialty 017 Physical culture and sports), field of knowledge 22 Health care (specialty 227 Therapy and Rehabilitation))**, in which the results of theses for obtaining the scientific degrees of Doctor of Science and Doctor of Philosophy can be published (approved by the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine from 28 December 2019 No.1643 (as amended on July 2, 2020 No. 886))

A. Klavina, PHD (Latvia)
V. V. Klapchuk, Doctor of Medicine (Ukraine)
E. D. Kozak (Ukraine)
O. B. Lazareva, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)
O. M. Lysenko, Doctor of Biology (Ukraine)
O. Y. Marchenko, Dr. Habil. of Phys. Ed. and Sport (Ukraine)
O. V. Maslova, Candidate of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)
N. V. Moskalenko, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)
O. V. Nekhanevych, Doctor of Medicine (Ukraine)
O. L. Plakida, Dr. Habil. of Med. Sc. (Ukraine)
D. Radovanović, PHD (Serbia)
T. Socha, PHD (Poland)
M. M. Filippov, Doctor of Biology (Ukraine)
Y. Schell, PHD (Germany)
O. A. Shinkaruk, Doctor of Sc. in Physical Education and Sports (Ukraine)
O. G. Yushkovskaya, Doctor of Medicine (Ukraine)

Published since 2003

Certificate of state registration
KB № 6867 of 15.01.2003
Certificate of state registration
KB № 22321-12221 ПП of 23.09.2016
Certificate of stateregistration:
KB № 24428-14368 ПП of 04.05.2020

Addresses of editorial office:

1, Fizkultury Str., Kyiv-150, 03150
Tel./ fax: (044) 287-65-20
e-mail: sportmedkafedra@gmail.com

© «Sports medicine, physical therapy and occupational therapy», 2023